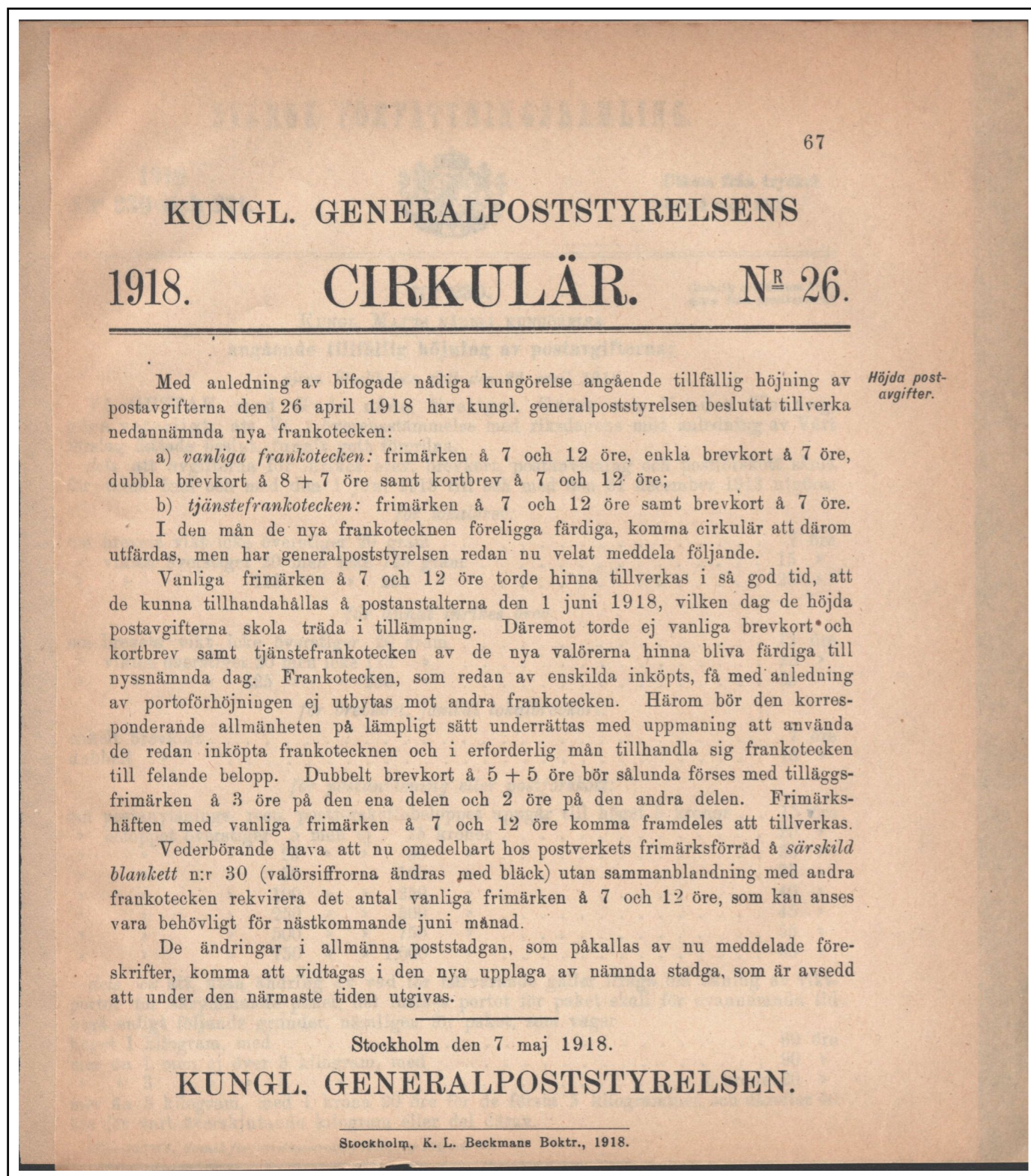

**Höjda postavgifter
1 juni 1918**

Höjda postavgifter 1 juni 1918

Cirkulär nr. 26 daterat den 7 maj 1918 där portohöjningen kungjordes. Cirkuläret hänvisar till en kungörelse daterad den 26 april 1918, vilket visar att portohöjningen genomfördes med mycket kort framförhållning. Formuleringen om att frimärken "torde hinna tillverkas" i god tid före portohöjningen uttrycker en osäkerhet som - för posten - är ovanlig.

Inrikes brev stämplat **Bollnäs 19.7 1918.**

”Vanliga frimärken å 7 och 12 öre torde hinna tillverkas i så god tid, att de kunna tillhandahållas å postanstalterna den 1 juni 1918, vilken dag de höjda postavgifterna skola träda i tillämpning.”

Jo, posten lyckades få fram frimärken i valörerna 7 och 12 öre till portohöjningen! Lösningen blev provisorier i form av påtryck på befintliga valörer. Det var en lösning som man hade redan året före vid utgivningen av valörerna 1,98 kr och 2,12 kr.

Kvaliteten var, för att vara svenska frimärken, av låg kvalitet. Förskjutna påtryck är vanliga, men ovanliga på försändelse. (Den rimliga förklaringen är att spektakulära fall av förskjutna påtryck plockades undan av samlare redan på postkontoren. Vi ska heller inte utesluta att många extremt förskjutna påtryck har kommit ut från tryckeriet utan att passera frimärksförrådet.)

Vanliga frimärken å 7 och 12 öre

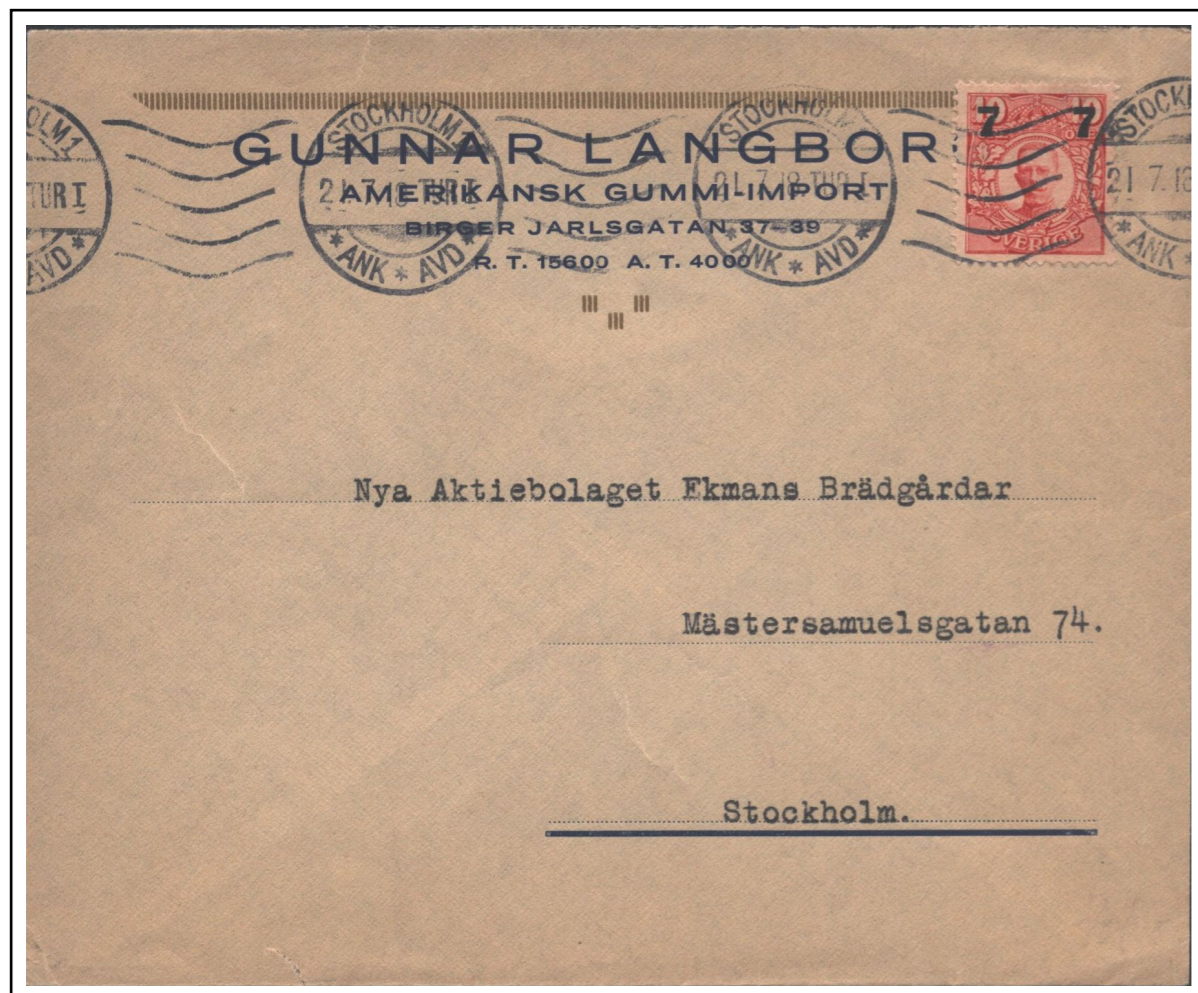
Datum	Utgivning
21.5 1918	7 på 10 öre provisorium
1.8 1918	7 öre frimärke

Användning
Lokala brev
Inrikes brevkort
Brevkort till Norge och Danmark

Inrikes brevkort stämplat
Saltsjöbaden 24.6 1918
skickat före 1.8 1918 när
det "vanliga" 7 öres
frimärket kom ut.

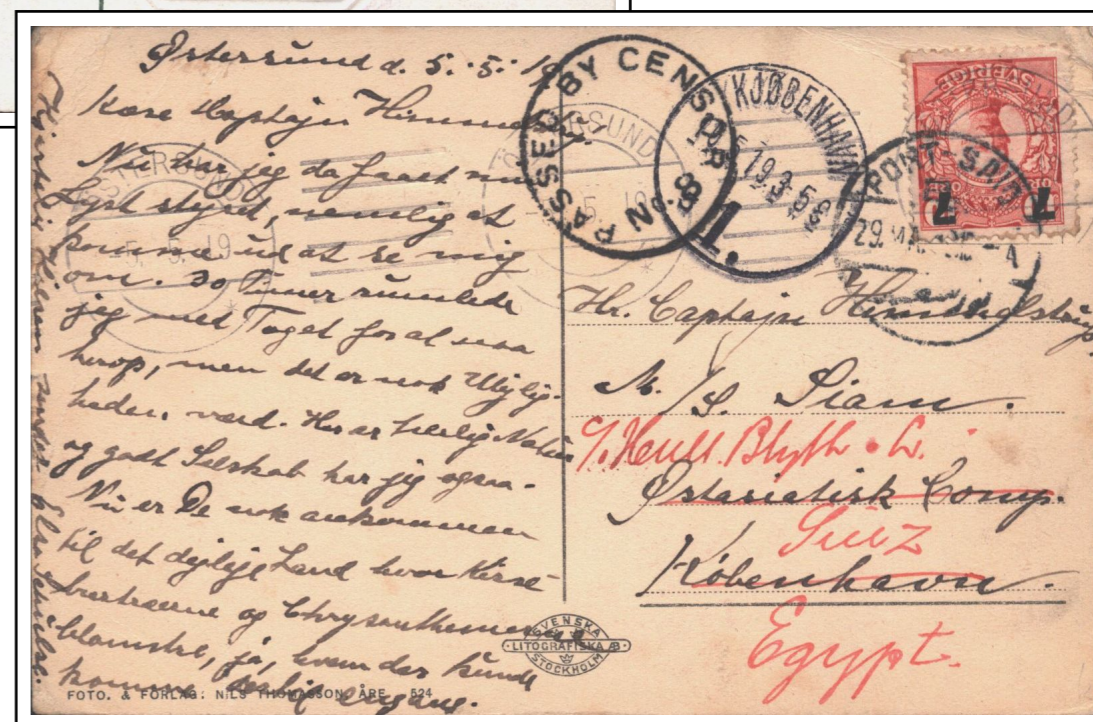

Brevkort till Norge stämplat
Motala Werkstad 21.12 1918.

Lokalt brev stämplat **Stockholm 21.7 1918.**

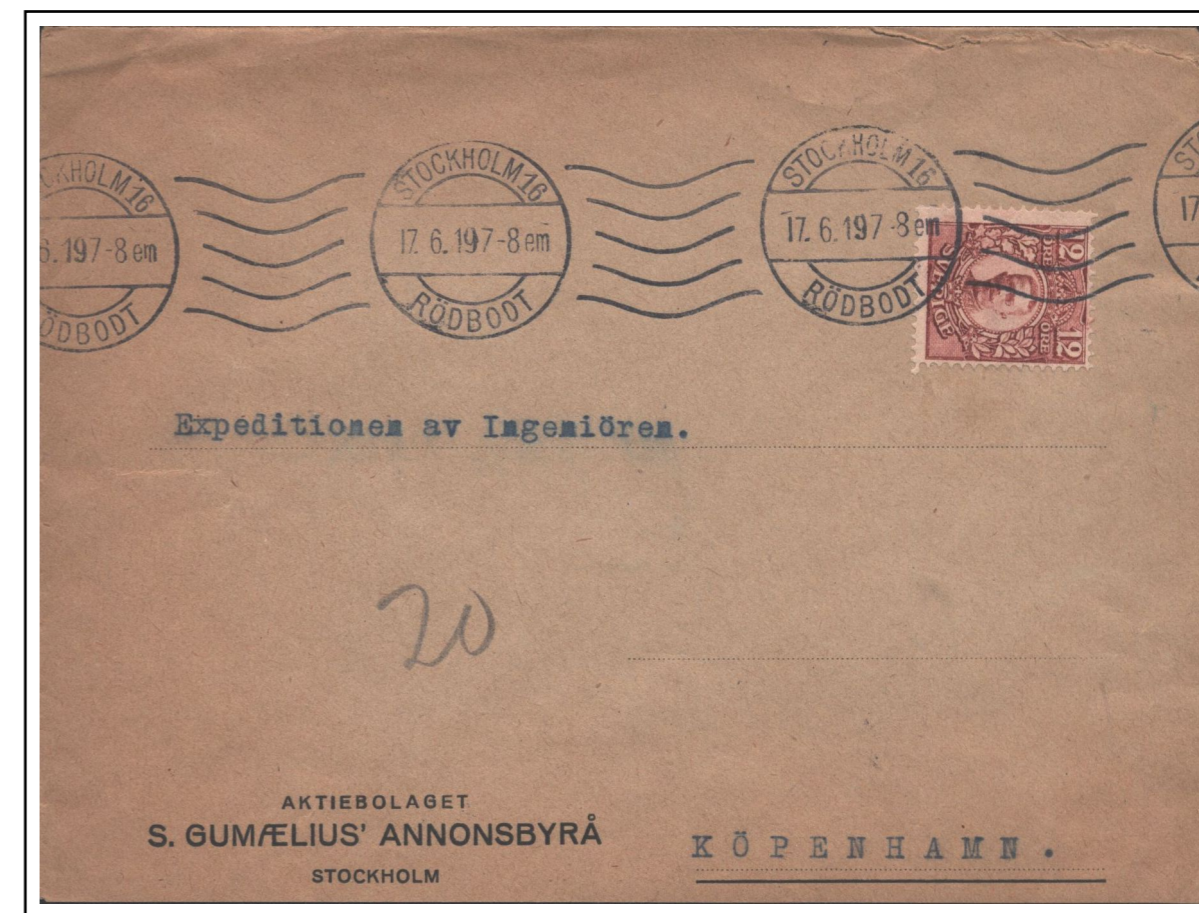
Brevkort Till Danmark stämplat
Östersund 5.5 1919 och
ankomststämplat **Kjøbenhavn**
10.5 1919. Från Danmark har
kortet eftersänts till Egypten och
vid ankomst stämplats
Port Said 29.5 1919 samt
Passed by Censor No. 8.

Vanliga frimärken å 7 och 12 öre

Inrikes brev stämplat Stockholm **1.6 1918 8-9 em**. Av sändaren har inte uppmärksammat portohöjningen, så adressaten fick betala 4 öre lösen.

Brev till Danmark stämplat **Stockholm 17.6 1919**.

Posten hade inget överinseende med avsändare som hade missat portohöjningen.

I de fall brev inte har belagts med lösen så rör det sig om lådbrev som har postats kvällen före (eller under natten)

Datum	Utgivning
21.5 1918	12 öre på 65 öre provisorium
24.5 1918	12 öre på 25 öre provisorium
27.6 1918	12 öre frimärke
1.7 1918	12 öre kortbrev

Användning
Inrikes brev
Brev till Norge och Danmark

Inrikes kortbrev stämplat **Limhamn 26.2 1919**.

Vanliga frimärken å 7 och 12 öre

Inrikes brev i andra viktklassen (21-125 g) stämplat **Malmö 2.8 1918**. Det är märkligt att portot i andra viktklassen var 25 öre och inte - som brukligt var - dubbelt så högt som portot i första viktklassen.

Förutom de för svenska förhållanden märkliga portosatserna 7 och 12 öre, så frångick posten principen att andra och tredje viktklassens porto var två respektive tre gånger portot för första viktklassen. Portona avrundades på ett sådant sätt att förväntade 24 öre istället blev 25 öre och förväntade 36 öre blev 35 öre.

En möjlig förklaring är att posten inte ville ge ut fler, för svenska förhållanden, udda valörer. Frimärken i valörerna 25 öre och 35 öre fanns redan.

Inrikes brev i andra viktklassen stämplat **Vanås 21.6 1918** och vid lösenbeläggning **Helsingborg 22.6 1918** på baksidan. Avsändaren har förutsatt att portot i andra viktklassen var 24 öre. Posten har dock inte visat någon förståelse för denna förhastade slutsats.

Viktklass	Vikt	Porto
Första	-20 g	12 öre
Andra	21-125 g	25 öre
Tredje	126-250 g	35 öre

Tjänstefrankotecken

”Däremot torde ej [...] tjänstefrankotecken av de nya valörerna hinna bli färdiga till nyssnämnda dag [1 juni].”

Datum	Utgivning
1.7 1918	7 öre tjänstebrevkort
3.9 1918	12 öre tjänstefrimärke
23.10 1918	7 öre tjänstefrimärke

Några tjänstefrimärken eller -brevkort blev inte klara i tid. Åtgången av 2 öres tjänstefrimärken måste ha skjutit i höjden efter portohöjningen. Postförskotts brevet stämplat Löfånger är ett tidigt exempel.

Inrikes tjänstebrev med begärt postförskott om 92 kr stämplat **Löfånger 10.6 1918**. Portot 47 öre utgörs av brevpporto med 35 öres tillägg för postförskott mellan 50 kr och 100 kr.

Tjänstebrevkort stämplat **Hägerstad 17.x 191x**.

Det kom aldrig ut något 12 öres militär-kortbrev, så tilläggsfrankering var nödvändig under hela perioden.

Militär-kortbrev stämplat **Skanör 15.6 1918**.

Tjänstefrankotecken

Lokalt brev stickat ofrankerat stämplat **Gusum 10.1 1919** och vid lösenbeläggning **Ringarum 11.1 1919**. På lösenetiketten står de **12** öre vilket är inrikes porto, men mottagaren har betalat lösen för lokalt brev. Det är 7 km mellan Gusum och Ringarum, men det korrekta hade ändå varit inrikes porto.

Kortet till höger: Läkare, som normalt inte hade tjänstebrevsrätt, hade rätt att skicka speciella tjänstebrevkort med en förtryckt epidemirapport på baksidan. 5 öre tjänstebrevkort skulle självklart tilläggsfrankeras efter portohöjningen. Eftersom läkarna inte hade rätt att använda tjänstefrimärken måste tilläggsfrankeringen göras med vanliga frimärken, vilket resulterade i denna helt korrekta blandfrankeringen med vanliga frimärken på ett tjänstebrevkort.

Användning av vanliga frimärken

Om det var slut på tjänstefrimärken så kunde posten lämna ut vanliga frimärken. Pastorsämbetet i Skuttunge skulle i så fall fått ut detta frimärke före 3.9 när 7 öres tjänstefrimärket kom ut.

Tjänstebrevkort med vanligt frimärke stämplat **Skuttunge 17.3 1919**.

Tilläggsfrankerat tjänstebrevkort med epidemirapport stämplat **Lilla Edet 1.2 1919**.

Dubbla brevkort å 8 + 7 öre

”Dubbelt brevkort å 5 + 5 öre bör sålunda förses med tilläggsfrimärken å 3 öre på den ena delen och 2 öre på den andra delen.”

Cirkulär nr. 26 meddelar att beslut tagits om att tillverka dubbla brevkort med valören 8+7 öre, men att sådana troligen inte skulle hinna bli klara i tid till portohöjningen. Därför finns en detaljerad instruktion för hur 5 + 5 öres dubbla brevkort skulle förses med tilläggsfrimärken. Det dubbla brevkortet med valören 8 + 7 öre utkom 2 september 1918.

Portot 8 + 7 öre för dubbla brevkort är förmodligen det mest besynnerliga brevkortsportot i svensk posthistoria. Varför frångick posten principen att fråge- och svarskorten kostade lika mycket?

Dubbelt brevkort stämplat **Karlskrona 28.6 1919**.

Dubbelt brevkort stämplat **PKXP No. 26 A 30.6 1919**,
sista dagen portot 8 + 7 öre gällde.

När Fil. Lic Thorild Dahlgren skickade ett dubbelt brevkort till rektorsämbetet vid Högre allmänna läroverket i Hälsingborg var hon medveten om portot för dubbla brevkort.

Firman Axel Lindahl i Karlskrona hade däremot inte uppfattat portot rätt, utan frankerade sin önskan om att köpa ost med 7 + 7 öre. Det är ovanligt att underfrankeringen har passerat posten normalt så vaksamma ögon, inte minst eftersom kortet är skickat mer än ett år efter att det nya portot började gälla.

Dubbelt brevkort stämplat **PLK 187 23.9 1918**.

Frimärkshäften å 7 och 12 öre

Häfte med 20 stycken
7 öres frimärken.

”Frimärkshäften med vanliga frimärken å 7 och 12 öre komma framledes att tillverkas.”

Frimärkshäftena med vardera 20 stycken 7 respektive 12 öres frimärken kom, enligt Facit Classic, ut 1918. Något mera exakt utgivningsdatum anges inte. Posten väntade med att tillverka frimärkshäften till de ”riktiga” 7 och 12 öres frimärkena kom ut. Några häften med provisorier finns inte.

Häfte med 20 stycken
12 öres frimärken.

Vid tillverkningen revs märkena ur ark och häftades i marginalen.
På så sätt blev hälften av häftena rättvända och hälften omvända.

”... tillfällig höjning av postavgifterna ...”

Portohöjning 1.6 1918 var enligt cirkulär nr. 26 tillfällig, vilket inte hindrade att portot höjdes igen 1.7 1919. Behovet av frimärken i valörerna 7 och 12 öre upphörde. Posten fick många frimärken över och dessa fanns att köpa långt fram i tiden. Häften med valörerna 7 och 12 öre är vanliga, medan häften i övriga valörer av utgåvan Gustaf V i medaljong är mycket ovanliga.

Inrikes brevkort stämplat **Ystad 1.7 1919**, belagt med lösen eftersom portot höjdes till 10 öre samma dag.

